

'Frá at hava skrivað um verkini hjá øðrum, legði eg nú sjálvur eina skaldsøgu fyri almenningin. Upp undir ólavssøku hittu eg í SMS ein gamlan vinmann frá lestrarárunum. Vit prátuðu um leyst og fast, og eg fortaldi honum um skaldsøguna sum var ávegis. Hann fór at flenna og segði fleiri ferðir upp í saman: »At tú torir! At tú torir!« Hver skal siga: Nú verður tað tú sum fært av grovfílini.'

meira spennandi. Um so er, er ilt hjá mær at meta um - eg havi hvørja bókina lisið, síðani eg skrivaði tær - men tað er ikki óhugsandi, at spenningsparturin hevur fingið tann størsta lutin, meðan persónarnir hava verið við sviðið soð. Tað er eingin ivi um, at tær ymsligu skrivikörini í sambandi við »Blíð er summarnátt« og »Gráur október« merkja bókurnar.

Annars hevur »Gráur október« í Danmark og Íslandi fingið næstan betri móttöku enn »Blíð er summarnátt«, og eg fekk fyrri stuttum at vita, at hon var við í finaluni um frægastu krimisøgu í Skandinavia í 1995.

Tittulin er eisini hesa ferð lætur frá Janusi Djurhuus:

Einsligt og kalt og nátt og gráur Október,

fjart hoyrist flog av flytufugli, ið boð ber,

at um kærleik og sang og sól, tá ið valdar Október,

eingin vón, einki hop er.

Ørindið stavar frá yrkingini »Október«, ið hevur íblástur frá »Ulalume« hjá Edgar Allan Poe. Hann er allastaðni, grundleggjarin av krimisøguni - og modernismuni, vilja fleiri vera við.

Barnakrimi

Tað hevði ongantið ríkið fram fyrri meg, at eg skuldi skriva eina barnabók, men stutt undan jolum 1991 varð eg biðin um at skriva eina stuttsøgu til eina skúlabók. Eg lovaði einki, men segði at eg skuldi royna. Eg skrivaði so fyrsta kapitlul og annað, og enn var hetta ein stuttsøga, men tá ið eg hevði skrivað bæði sætta og sjevnda kapitlul við, visti eg, at hóast hetta vóru stutt kapitlul, var eg komin út á eina skráfløtu - sum Jógván við Anna nevnið tað - ein skaldsøga var ávegis.

Eg fór so at kanna, hvat ið fannst til føroysk børn um 12-13 ára aldur og fann út av, at av føroyskum upprunatilfari var litið. Marianna Debes Dahl hevur skrivað nakað og somuleiðis Oddvør Johansen, men nógv eru tær ikki, bókurnar.

Síðani fór eg at hugsa um, hvat ið børn í aldrinum 10-14 dáma at lesa, og har dattu mini egnu barnaár fram: spennandi bókur var svarið. *Jan-bókurnar*, *Kim*, *De 5* og mangar aðrar.

Var tað ikki eitt hugskot, at skriva eina líkandi røð á føroyskum og í føroyskum umhvørvi? Eg veit, at mong halda litið um tær nevndu bókurnar, men eg helt tær tá vera spennandi. Eg las tó ikki tær nevndu bókurnar umaftur, íblásturin stavar bert frá minningum.

»Brennivargurin« leggur fyri

við tveimum vinmonnum, Kára og Róa sum ganga í 6.D í tí stóra gula kommunuskúlanum í Havn. Síðani koma floksfelagarnir hjá teimum Magnus og Beinta uppi. Eg havi roynt at individualisera tær so dánt, t.d. er Kári garvillur við Elvisi Presley - hann hevur funnið pláturmar hjá pápa sínum - og Magnus er akkurat fluttur úr Kunoy til Havnar.

Önnur bókin um hesi fyra, »Teir horvnu kirkjubústólarnir« er komin, og tann triðja við arbeiðstitlinum »Norska Løva« er í gerð. Somuleiðis er synopsis gjørd til eitt fjórða bind.

Ákoyringar

Sum nevnt var eg valla farin undir at skriva bókurnar um Kára og Róa, hevði onkur ikki koyrt undir meg. Soleiðis var eisini við seinastu krimisøguni »Á ólavssøku«. Í summari - 1996 - ringdu teir frá útvarpinum og spurdu, um eg ikki kundi skriva eina krimi í niggju pørtum. Hvørt parturin skuldi bara vera upp á 5-10 minuttir, og teir skuldu brúkast í einari røð av leygar-kvøldssendingum. Eg lovaði at hugsa um tað, men hevði ongan serligan hug. Skotbráin var stutt, einir fjúrtan dagar. Tað gjørdi nú minni, tí viðhvørt er tað gott at fáa eina bundna uppgávu við tíðarfreist, men eg hevði nóg mikið at takast við frammanundan.

Rættiliga skjótt avgjórði eg ikki at fara undir hesa skrivning, men kvøldið fyrri eg hevði avrátt at geva avboð, setti eg meg og skrivaði triggerar teir fyrstu partarnar. Teir partarnir sum restaðu í blivu skrivaðir teir efturfylgjandi seks dagarnar.

Hugskotið til fregnartænastuna í »Á ólavssøku« stavar lutvíst frá krimisøguni »Charlie Muffin« eftir Brian Freemantle. Men teir einastu líkleikarnir imillum Charlie Muffin og Jens Paula Joensen eru, at báðir turka hosir á radiatorinum. Innskot til skrivning ferðast mangan eftir duldarfullum gøtum.

Loksins

Triðja bókin um Hannis Martinsson er so smátt í gerð og kemur væntandi út heystið 1997. Tittulin, »Kavafonnin grætur«, er lætur frá Simuni av Skarði:

Vár við lýggjum vindi
leingi vart tú burtur, tú!

Kavafonnin grætur,
syngur deyðsál sín.

Ole Jakob Nielsen, dreyari

– Ein tann størsti trupulleikin hjá føroyskum dreyarum er, at vit liggja so langt frá øðrum, sum fáast við ella hava áhuga fyri hesum yrki. Tí havi eg altíð droymt um at síggja, hvussu aðrir arbeiða, sigur Ole Jakob Nielsen, listardreyari, sum hevur verið á dreyarastevnu í Birmingham

EFTIR EIRIK LINDENSKOV

– Eg eri einsamallasti listamaður í Føroyum...

– Konan yrkir, dóttirin skrivur prosa, sonurin spælir við Mold, og sjálvur er hann tann einasti í Føroyum - ja, kanska í allari verðini, sum fæst við at dreya - serliga at dreya lampuskermar. Talan er um Ole Jakob Nielsen í Leynum, Dagliga starvast hann sum lærari við Sankta Frans skúla, men síðan hann var

heilt ungur hevur hann fingist við at dreya. Í skúlanum undirvisir hann eisini serliga í lærugreinini træsmið.

Ole Jakob er føddur í lkast við Herning í Jútlandi. Hann er prestasonur og vaks upp stutt uttan fyrri Nexø á Bornholm.

Hann er giftur við Guðrød Helmsdal úr Leynum, og saman

eiga tær børnini Rakel og Gudmund.

Bornholmari og júti

– Eg er vaksn upp í einum skógi. – Havin hjá okkum var at meta saman við plantasjuna í Havn, og eg ivist ikki í, at hetta hevur elvt til mín stóra áhuga fyrri at fáast við at evna ymiskt